

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☒	☐	☐
۲ -	☒	☐	☐	☐
۳ -	☐	☐	☒	☐
۴ -	☒	☐	☐	☐
۵ -	☐	☒	☐	☐
۶ -	☒	☐	☐	☐
۷ -	☐	☐	☒	☐
۸ -	☒	☐	☐	☐
۹ -	☐	☐	☐	☒
۱۰ -	☐	☐	☒	☐
۱۱ -	☐	☒	☐	☐
۱۲ -	☐	☐	☒	☐
۱۳ -	☒	☐	☐	☐
۱۴ -	☒	☐	☐	☐
۱۵ -	☐	☒	☐	☐
۱۶ -	☐	☐	☐	☒
۱۷ -	☒	☐	☐	☐
۱۸ -	☐	☒	☐	☐
۱۹ -	☐	☐	☒	☐
۲۰ -	☐	☐	☒	☐
۲۱ -	☐	☒	☐	☐
۲۲ -	☐	☐	☒	☐
۲۳ -	☐	☐	☒	☐
۲۴ -	☐	☐	☒	☐
۲۵ -	☒	☐	☐	☐
۲۶ -	☒	☐	☐	☐
۲۷ -	☒	☐	☐	☐
۲۸ -	☐	☒	☐	☐
۲۹ -	☐	☒	☐	☐
۳۰ -	☐	☐	☐	☒
۳۱ -	☐	☐	☐	☒
۳۲ -	☐	☐	☒	☐
۳۳ -	☒	☐	☐	☐
۳۴ -	☐	☐	☐	☒
۳۵ -	☐	☒	☐	☐
۳۶ -	☒	☐	☐	☐
۳۷ -	☐	☒	☐	☐
۳۸ -	☐	☐	☒	☐
۳۹ -	☐	☒	☐	☐
۴۰ -	☐	☐	☒	☐

- ۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها، گزینه‌ی (۱) مربوط به قادسیه، گزینه‌ی (۳) مربوط به جنگ نهاوند و گزینه‌ی (۴) هم قادسیه است.
- ۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طغرل به بغداد رفت و خلیفه عباسی را از تسلط آل بویه درآورد و خود را منجی خلافت نامید. خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند و سکه به نام او زنند. خلیفه همچنین لقب «سلطان رکن الدوله» را به طغرل داد.
در نتیجه حملات محمود غزنوی به هند دین اسلام و زبان فارسی به شبه قاره هند گسترش پیدا کرد.
- ۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مهمترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی و نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.
کتاب «التفهیم» متعلق به ابوریحان بیرونی است.
- ۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
الف) دانش پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی شاپور به دوره اسلامی انتقال یافت.
ب) پایتخت طاهریان شهرهای نیشابور و مرو بود.
ج) موفقیت‌های یعقوب در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد تا خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی بفرستد.
- ۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
الف) هنر کاشی کاری در دوره سلجوقی به اوج خود رسید.
ب) برج طغرل، میل خسروگرد، علویان و مسجد جامع اصفهان همه از آثار دوران سلجوقی می‌باشد.
ج) در دوره سلجوقی مراکز و موسسات آموزشی بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشت و معروف‌ترین عالمی که در مدارس نظامیه درس خواند، امام محمد غزالی بود.
د) در دوره سلجوقی تجارت داخلی و خارجی به طور چشمگیری رشد کرد.
- ۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
در عصر سلجوقی، نهاد وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. پیروان مذهب اسماعیلیه نیز در شهرها و روستاهای ایران پراکنده بودند. این گروه، مهم‌ترین مخالفان خلافت عباسی و دو حکومت غزنوی و سلجوقی بودند و به‌همین دلیل همیشه از سوی این حکومت‌ها مورد تعقیب و آزار قرار داشتند.
یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان در ایران بود.
توجه داشته باشید که اقطاع در دوران سلجوقی ابداع نشد، بلکه از دوران حکومت آل بویه وجود داشت و نظام‌الملک تنها آن را توسعه داد.

۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

(ب) در زمان «ملکشاه» سلسله سلجوقی به اوج قدرت رسید.

(ج) به دنبال شکست مسعود غزنوی از سلجوقیان در نبرد سرنوشت‌ساز «دندانقان»، سلطه غزنویان بر خراسان به پایان رسید.

(ه) الپتگین در غزنه در کوهستان نواحی شرقی افغانستان کنونی زمینه ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد و از جمله ترکانی بود که سابقاً به دلیل استعداد نظامی، در دربار «سامانیان» در مقام سپهسالاری به خدمت گرفته شده بود.

۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

(ب) فارابی فلسفه مشایی را پایه‌گذاری کرد و ابن‌سینا آن را به اوج رساند.

(د) کتاب الکافی در رابطه با علم حدیث است.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف) ابن‌سینا در دانشنامه علایی برای نخستین بار یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد.

(ب) در کتاب شفا علاوه بر فلسفه، به علوم طبیعی و ریاضی نیز پرداخته شده است.

(ج) کتاب قانون نه فقط در ایران و جهان اسلام، که در اروپا نیز تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

(د) دانشنامه علایی سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت.

۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دیوان استیفا، به ریاست مستوفی یا مستوفی الممالک، به امور مالی یعنی محاسبه

گرددآوری درآمدها (مالیات‌ها) و هزینه‌ها (مخارج) رسیدگی می‌کرد.

دیوان عرض، با ریاست عارض، بر امور اداری و مالی و تدارکاتی سپاه، از قبیل آمار سپاهیان، پرداخت و حقوق و مواجب آنان نظارت می‌کرد.

دیوان اشراف، به ریاست مشرف، بر دخل و خرج کشور و عملکرد دیوانیان، به ویژه مستوفان، نظارت می‌کرد.

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

(ج) در دوره سامانیان زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت و چندین اثر علمی و دینی به زبان فارسی تألیف و یا ترجمه شد.

(د) نخستین آثار مستقل پزشکی عصر اسلامی به دست استادان مدرسه جندی شاپور نوشته شد که در زمان ساسانیان آغاز به کار کرده بود و همچنان تا قرن سوم هجری به فعالیت خود ادامه می‌داد.

۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) یعقوب لیث صفاری (بنیانگذار حکومت صفاریان)، حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان، مرداویج برپاکننده سلسله زیاریان، پسران بویه که سلسله آل بویه را بنیان نهادند، همگی بدون اجازه و تأیید خلیفه توانستند قدرت را به دست بگیرند.

(ب) رابطه صفاریان با عباسیان فراز و نشیب‌های زیادی را طی کرد.

(ج) مرداویج خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی در سر می‌پروراند، اما پیش از اقدام به این کار، توسط غلامان شورشی خود کشته شد.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ ایران، یعنی حمله چنگیز خان مغول در زمان سلطان محمد خوارزمشاه اتفاق افتاد. در دوره سلجوقی به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگانان شهری بیش از پیش اهمیت یافت و بازرگانان به یکی از گروه‌های مهم اجتماعی تبدیل شدند. در نتیجه حملات پی‌درپی محمود غزنوی به هند، دین اسلام و زبان فارسی به شبه قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد.

۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
الف) یعقوب لیث صفاری فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان و جنگ علیه خوارج آنجا آغاز کرد.
ب) سادات علوی نقش مؤثری در ترویج اسلام در میان ایرانیان به ویژه ساکنان طبرستان، دیلم و گیلان داشتند.
ج) دهقانان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.
د) قدرت صفاریان در زمان یعقوب لیث صفاری و برادرش عمرولیث صفاری به مناطق وسیعی از شرق، جنوب و مرکز ایران میرسید.

۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
ابن سینا فارابی را استاد خود می‌دانست که عنوان معلم دوم متعلق به او می‌باشد و ابن سینا در طول زندگی خود بیش از ۱۰۰ اثر علمی برجا گذاشت که نیمی از آنها در موضوع فلسفه و نیمی در علوم دیگر است.

۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خواجه نظام‌الملک توسی با هدف نظارت و آباد کردن زمین‌های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع را توسعه داد.

۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حکومت ساسانیان دولت دست‌نشانده‌ای از طایفه عرب آل‌منذر (لخمیان) را در حیره بر سر کار آورد و یمن از زمان پادشاهی خسروانوشیروان به تصرف ساسانیان درآمد. ساکنان برخی شهرها و مناطق ایران مانند ری، همدان، فارس و به خصوص استخر که خاستگاه خاندان ساسانی بود، بارها بر اعراب شوریدند، اما از آنجایی که میان این شورش‌ها هماهنگی وجود نداشت، اعراب موفق به سرکوب آنها شدند.

۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تکش، جانشین اتسز حاکم خوارزم، طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی را شکست داد و بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت.

۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اعراب مسلمان، در اواخر دوران خلافت ابوبکر، به منطقه سواد حمله کردند. خسرو پرویز، پادشاه ساسانی به باذان، حاکم ایرانی یمن امر کرد که به حجاز رود و پیامبر را دستگیر و روانه تیسفون کند.
پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولا گردهم آمدند و با مهاجمان جنگیدند.

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه‌ی خراسان و ماوراءالنهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه‌ی اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند.

۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رودکی، پدر شعر فارسی، در زمان سامانیان می‌زیست و مورد حمایت دربار سامانی بود.

۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اعراب مسلمان در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند و تیسفون پایتخت پراوازه‌ی ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند.

۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خواجه نظام‌الملک توسی با هدف نظارت و آباد کردن زمین‌های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع را توسعه داد.

۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
الف) هدف و انگیزه محمود از حملاتش به هند، دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین بود.
ب) در نتیجه حملات محمود به هند، دین اسلام و زبان فارسی به شبه قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد.
ج) محمود، کتابخانه مهم ری را به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی به آتش کشید.

۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در زمان آل‌بارسلان جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد (۴۶۳ ق) سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند، امپراتور را اسیر کردند و آسیای صغیر را به متصرفات خود افزودند.
با پیروزی تکش خوارزمشاه بر آخرین سلطان سلجوقی حکومت سلجوقی، منقرض شد و خوارزمشاهیان قدرت را به دست گرفتند.

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید.
روابط آل‌بویه با خلافت عباسی با روابط سایر سلسله‌های ایرانی با عباسیان تفاوت داشت.

۲۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فردوسی در اواخر دوره سامانی شروع به سرودن شاهنامه کرد. او پس از سقوط سامانیان، شاهنامه را به سلطان محمود غزنوی تقدیم کرد.

۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از حمله یعقوب لیث به نیشابور و از میان برداشتن طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط صفاریان با خلافت عباسی به خصومت گرایید.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) ابن‌سینا نخستین بار دانشنامه‌ی علایی یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد.
ب) دائرة المعارف پزشکی ابن‌سینا قانون نام دارد.

۳۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با روی کار آمدن خاندان بنی‌عباس و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی به نفع ایرانیان تغییر محسوس یافت.
مهاجرت‌ها از دوران فتوحات و به هدف تحکیم سلطه مسلمانان بر ایران شروع شد و در دوره امویان شدت یافت.

۳۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظام اداری سلجوقی، الگوی مطلوبی برای حکومت‌های پس از خود شد. دیوان عرض، با ریاست عارض، بر امور اداری و مالی و تدارکاتی سپاه، از قبیل آمار سپاهیان، پرداخت و حقوق و مواجب آنان نظارت می‌کرد.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۳۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران باتدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی و استقرار نظام دیوانی منسجم، از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل‌بویه بود.

مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.

۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) آخرین نظامیه تا حمله هلاکوخان در سال ۶۵۶ ق به بغداد که به نابودی آن انجامید، فعال بود.

ب) دوره سلجوقی یکی از دوره‌های مهم هنر اسلامی تلقی می‌شود.

ج) امام محمد غزالی از جمله مهم‌ترین و معروف‌ترین عالمانی بود که در مدارس نظامیه درس خواند و درس داد.

۳۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سلسله‌های طاهریان و سامانیان، به عنوان سلسله‌های حکومتی ایران بعد از اسلام در قرن‌های ۳ و ۴ هجری، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند. این دهقانان علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.

۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت.

اگر چه با ورود اسلام به ایران، زبان عربی، زبان حکومت و دین شد. اما زبان فارسی دری که در واقع صورت تحول یافته فارسی میانه (پهلوی) بود، در میان عامه مردم رایج بود.

۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) محمود به بهانه مبارزه با مخالفان خلافت عباسی به ری که تحت حاکمیت آل‌بویه شیعه مذهب بود، حمله کرد و پس از تصرف آن، بسیاری از علما و مردم شهر را به بهانه اسماعیلی بودن به قتل رساند.

ب) محمود کتابخانه مهم ری را، به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی، به آتش کشید.

پ) به دنبال شکست مسعود غزنوی از سلجوقیان در نبرد سرنوشت‌ساز دندانقان سلطه غزنویان بر خراسان به سر رسید.

۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشدید جنبش‌های ضد خلافت در ایران، مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند؛ از این رو، حکومت خراسان را به طاهر، سردار ایرانی خود سپرد.

سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

۳۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) دانش پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی‌شاپور به دوره اسلامی انتقال یافت.

ب) جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.

ج) دائرة المعارف پزشکی ابن‌سینا با عنوان قانون، نه فقط در ایران و جهان اسلام، که در اروپا نیز تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

۳۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روابط حکومت علویان طبرستان با عباسیان همواره خصمانه بود؛ زیرا آنها عباسیان را غاصب خلافت می‌دانستند. به همین دلیل، دوران حکومت آنان به کشمکش و جنگ با سپاهیان خلیفه و لشکریان طاهریان و سامانیان که متحد خلافت بودند، سپری شد.

۴۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افول قدرت عباسیان در قرن‌های سوم و چهارم هجری، سلسله‌های حکومتی دیگری در گوشه و کنار ایران روی کار آمدند. سامانیان، طاهریان، صفاریان، علویان طبرستان، زیاریان و آل‌بویه از جمله این سلسله‌ها به شمار می‌روند. سلسله‌های طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند و علویان طبرستان، زیاریان، صفاریان و آل‌بویه بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند.